

ZAVOD SRS ZA ZDRAVSTVENO VARSTVO
L J U B L J A N A , Trubarjeva 2

Štev.: 03-300/1
Datum: 4.12.1971

Na podlagi prvega odstavka 15. člena temeljnega zakona o preprečevanju in zatiranju nalezljivih bolezni (Ur.l. SFRJ, št. 17/1964) in pravilnika o pogojih in načinu obvezne imunizacije proti nalezljivim boleznim (Ur.l. SFRJ, št. 2/1965) in v zvezi z zaključki s sestanka zvezne epidemiološke komisije (dne 18. in 19. junija 1968), ter na predlog Republiškega zavoda za zdravstveno varstvo - enote za epidemiologijo potrjuje Republiški sekretariat za zdravstvo in socialno varstvo (štev. 512/1-71, z dne 20.12.1971).

IMUNIZACIJSKI PROGRAM ZA LETO 1972

I. Imunizacija proti davici - tetanusu - pertusisu

1. Bazična imunizacija je obvezna za vse otroke, rojene leta 1971 in starejše, do dopolnjenega 5. leta starosti, če še niso bili popolno cepljeni (3-krat zaporedoma). Otroke cepimo s kombiniranim Di-Te-Per-Paraper cepivom, trikrat s po 0,5 ccm cepiva, intramuskularno izmenoma v lateralni zgornji glutealni kvadrant, s presledkom 42 dni med posameznimi dozami, če otroke istočasno cepimo proti otroški paralizi (glej točko II-1). Kadar cepimo samo proti davici - tetanusu - pertusisu je najkrajši presledek med posameznimi dozami mesec dni in najdaljši dovoljeni presledek 3 mesece (po 49. členu pravilnika). Če otrok ne prejme vseh treh doz cepiva (Di-Te-Per-Paraper) zaporedoma v dovoljenih presledkih, se smatra, da je cepljenje prekinil in je zanj cepljenje znova obvezno (po 25. členu pravilnika).

Množično cepljenje se mora opraviti od januarja do konca junija.

2. Prva revakcinacija proti davici - tetanusu - pertusisu je obvezna za vse otroke, rojene leta 1970 in starejše, ki so že bili bazično (trikrat) cepljeni in še niso bili revakcinirani. Cepimo z eno dozo 0,5 ccm Di-Te-Per-Paraper cepiva - intraglutealno, istočasno z revakcinacijo proti otroški paralizi (glej točko II-2), najbolje v enem izmed prvih dveh rokov, ko se bazično imunizira letnik 1971. Prva revakcinacija je obvezna, ko preteče eno leto od bazičnega (popolnega) cepljenja.

3. Druga revakcinacija proti davici - tetanusu - pertusisu

je obvezna za otroke v 4. ali 5. letu starosti, tako da mine vsaj 2 leti od prve revakcinacije. Večinoma bodo to otroci, rojeni leta 1968. Cepimo z eno dozo 0,5 ccm Di-Te-Per-Paraper vaccine intraglutealno, istočasno z revakcinacijo proti otroški paralizi (glej točko II-3), od januarja do konca junija, ko se bazično imunizira letnik 1971.

Otroke, ki so nedvomno preboleli oslovski kašelj, cepimo z Ana-Di-Te cepivom (za otroke do 7 let starosti). Za bazično cepljenje dajemo dve dozi po 0,5 ccm cepiva s presledkom enega meseca. Če cepimo istočasno proti otroški paralizi, mora biti presledek med posameznimi dozami najmanj 42 dni. Revakciniramo z eno dozo 0,5 ccm cepiva. Cepivo dajemo intramuskularno v nadleht, v predelu spodnjega nasadišča M. deltoideusa.

4. Revakcinacija proti davici - tetanusu

je obvezna za otroke, ki bodo v jeseni 1972 obiskovali prvič 1. oziroma 8. razred osnovne šole. Cepimo z Ana-Di-Te pro adultis cepivom, z eno dozo 0,5 ccm intramuskularno v nadleht, v predelu spodnjega nasadišča M. deltoideusa istočasno z revakcinacijo proti kozam (glej točko III-2).

Otroke 1. razreda, kateri nimajo dokumentacije oziroma za katere se ne da ugotoviti, če so bili v predšolski dobi popolno cepljeni, cepimo 2-krat z 0,5 ccm v presledku enega meseca.

Proti davici - tetanusu cepimo na levi nadlehiti, proti kozam na desni nadlehiti.

5. Revakcinacija proti tetanusu

je obvezna za mladino, ki bo jeseni 1972 prvič obiskovala zadnji razred srednje strokovne šole - gimnazije, šole učencev v gospodarstvu, poklicne šole. Revakcinirati se mora tudi mladina do 20. leta starosti, ki ne obiskuje šole.

Revakciniramo jih z Ana-Te cepivom, z eno dozo 0,5 ccm intramuskularno v nadleht, v predelu spodnjega nasadišča M. deltoideusa. Revakcinacija naj se opravi v jeseni.

II. Imunizacija proti otroški paralizi

1. Bazična imunizacija je obvezna za vse otroke, rojene v letu 1971 in starejše predšolske otroke, ki še niso bili popolno cepljeni. Cepimo jih z monovalentno atenuirano poliovirus vakcino, per os, trikrat s po 0,1 ccm v obveznem zaporedju: tip 1, tip 3 in nazad-

nje tip 2, v 6 tedenskih presledkih (42 dni), istočasno s cep-
ljenjem proti davici - tetanusu - pertusisu (glej točko I-1).
Kadar cepimo samo proti otroški paralizi, so presledki lahko
daljši, ker gre za tri posamična cepljenja brez medsebojne zve-
ze, ne smejo pa biti krajši, kot 42 dni.

Otroci, ki niso prejeli vseh treh tipov cepiva, morajo prejeti
samo manjkajoči tip cepiva.

2. Prva revakcinacija proti otroški paralizi

je obvezna za vse otroke, rojene 1970 in starejše predšolske,
ki so že prejeli vse tri tipe in še niso bili revakcinirani. Re-
vakciniramo jih istočasno z revakcinacijo proti davici - tetanu-
su-pertusisu v spomladanskem roku (glej točko I-2).

Če predšolski otrok ni prejel vseh treh tipov monovalent-
ne vakcine, mora dobiti najprej manjkajoči tip, revakciniramo pa
ga po enem letu.

3. Druga revakcinacija proti otroški paralizi

je obvezna za otroke v 4. ali 5. letu starosti, tako da mineta
vsaj dve leti po prvi revakcinaciji. Večinoma bodo to otroci,
rojeni 1968. Cepimo istočasno z revakcinacijo proti davici -
tetanusu - pertusisu (glej točko I-3).

4. Tretja revakcinacija proti otroški paralizi

je obvezna za otroke v 1. razredu osnovne šole, v spomladanskem
roku.

Proti otroški paralizi revakciniramo s polivalentno živo oralno
poliovirus vakcino, z 1 dozo 0,1 ccm peroralno.

Tehnika cepljenja

S sterilno iglo in enokubično brizgo (1 ccm), ki ima 0,1 ml raz-
delke iz stekleničke skozi gumijasti zamašek sterilno izvlečemo
cepivo tako monovalentno, kot polivalentno. 0,1 ccm cepiva kanemo
na žličko z mlekom, malinovcem, čajem in podobno. Otrok mora ta-
ko pripravljeno cepivo pogoliniti. Cepivo se daje na prazen želod-
ec ali po manjšem obroku hrane. Po aplikaciji cepiva je pripo-
ročljivo zaužiti malo prekuhanega, hladnega mleka, ker želodčna
kislina uničuje virus. Namesto mleka dajemo lahko tudi 5 % glu-
kozo v vodi.

III. Imunizacija proti kozam

1. Primovakcinacija je obvezna za otroke, rojene leta 1971 in sta-
rejše do dopolnjenega 3. leta starosti, če še niso bili primo-
vakcinirani. Cepljenje se opravi v jesenskem roku, najmanj 21
dni po cepljenju proti ošpicam.

Primovakciniramo na desni nadlehti. Uspeh cepljenja se mora ugotoviti 8-14 dni po cepljenju. Če je uspeh cepljenja negativen, moramo otroka ponovno cepiti. Če tudi ponovno cepljenje ne uspe, vpiše pristojni zdravnik v potrdilo o cepljenju (obr. 8,196), da je bil otrok dvakrat brezuspešno cepljen.

2. Revakcinacija je obvezna za vse otroke 1. in 8. razreda osnovnih šol, ki so bili uspešno primovakcinirani. Cepljenje se mora opraviti v jesenskem roku.
- a) Otroke 1. razreda je treba proti kozam revakcinirati istočasno z revakcinacijo proti davici - tetanusu, v jesenskem roku, najmanj 21 dni po cepljenju proti ošpicam (glej točko I-4).
- b) Otroke 8. razreda je treba proti kozam revakcinirati istočasno z revakcinacijo proti davici - tetanusu (glej točko I-4).

Za izredna cepljenja so navodila v "Dodatnem imunizacijskem programu" (cepljenje posameznikov in posebnih skupin prebivalstva).

Proti kozam revakciniramo na desni nadlehti, Na levi nadlehti pa proti davici - tetanusu. Uspeh cepljenja je treba obvezno ugotoviti pri vseh revakciniranih otrocih 5 - 7 dan po revakcinaciji, ker je pri revakciniranih osebah reakcija pospešena. Otroke, katerim se koze niso prijele, je treba še enkrat revakcinirati (po 15. členu pravilnika).

V spiske obveznikov in v izkaznico o cepljenju mora biti vpisana tudi serija cepiva.

Primovakciniramo in revakciniramo z liofiliziranim cepivom proti kozam.

PRIPRAVA CEPIVA: Neposredno pred uporabo cepivo raztopimo tako, da s sterilno iglo in brizgo (1 ccm) povlečemo vso količino topila iz ampule in tekočino vbrizgamo v ampulo z liofiliziranim cepivom. Pri rahlem tresenju se cepivo hitro stopi; raztopljeno cepivo je uporabno samo 12 ur.

Tehnika cepljenja

Na zunanji strani desne nadlehti (del deltoidne mišice) kožo očistimo z etrom (še boljše je, če je koža samo umita s toplo vodo in milom). Važno je, da sredstvo, ki ga uporabljamo za čiščenje kože, hitro izhlapi, ker izgubi živi virus svojo moč delno ali popolnoma, če se pomeša z razkužilom. Ko cepimo je treba kožo napeti tako, da z levo roko pritegnemo mišico z notranje strani roke.

- a) Na posušeno kožo s sterilno lanceto nanese cepivo. Skozi cepivo nato skarificiramo kožo z dvema vzporednima zareza-
ma, ki sta dolgi največ 2-3 mm. Pri skarifikaciji je treba paziti, da sta zarezi dovolj globoki.

- b) Namesto skarifikacije lahko uporabimo metodo "večkratnega pritiska" (multiple pressure technique). S sterilno iglo pri primovakcinaciji napravimo 10-20, pri revakcinaciji pa 20-30 pritiskov, ki morajo ogrebsti vrhnji sloj epiderme, da je možna inokulacija virusa.
- c) Iglo z dvema konicama (bifurcated needle) pomočimo v vakcino in 15-krat pritismo. Igle so že izdelane in na razpolago na Zavodu SRS za zdravstveno varstvo - enota za epidemiologijo, Ljubljana - Trubarjeva 2.

IV. Cepljenje proti ošpicam

Obvezno je po 4. točki 15. člena temeljnega zakona o preprečevanju in zatiranju nalezljivih bolezni (Ur.l. SFRJ, št. 17/64).

V letu 1972 so zajeti v obvezno cepljenje proti ošpicam otroci od 8 mesecev do izpolnjenega 5. leta starosti, ki še niso bili cepljeni, vsi otroci pred sprejemom v otroške varstvene ustanove za predšolske otroke ter otroci, ki bodo jeseni prvič obiskovali prvi razred osnovne šole (po možnosti že pri vpisu v šolo), v kolikor še niso preboleli ošpic. Za ostale otroke drugih starostnih skupin je cepljenje še naprej neobvezno.

Cepimo z živo licofilizirano vakcino, ki jo pred uporabo raztopimo, subkutano v nadleht; cepljenje je ~~ep~~kratno z 0,5 ccm cepiva.

Otrokom, ki so alergični na jajčni globulin, dajemo istočasno antihistaminike.

Otrokom, ki imajo v anamnezi febrilne konvulzije, ali okvare CŽS, dajemo istočasno gama globuline (0,2 - 0,8 ccm).

Otroke diabetike cepimo le ob istočasni hospitalizaciji.

Navodila za zdravstvene ustanove, ki opravljajo kontinuirano cepljenje

1. Cepljenje proti davici - tetanusu - pertusisu je obvezno od dopolnjenih 3 mesecev, do dopolnjenega 5. leta starosti.
Bazično cepljenje (glej točko I-1)
Prva revakcinacija (1 leto po popolnem cepljenju (glej točko I-2)).
Druga revakcinacija v 4. ali 5. letu starosti, tako da mine vsaj 2 leti po prvi revakcinaciji. Večinoma bodo to otroci, rojeni 1968 leta.
2. Cepljenje proti otroški paralizi je obvezno za otroke od dopolnjenega 3. meseca starosti dalje. Imunizacija se sme opravljati od januarja do konca junija in od oktobra do konca decembra.
Bazično imuniziranje (glej točko II-1).
Prva revakcinacija (glej točko II-2).
Druga revakcinacija (glej točko II-3).

3. Cepljenje proti kozam je obvezno za otroke od dopolnjenih 6 mesecev do dopolnjenega 3. leta starosti. Otrok, ki so stari več kot 3 leta, ne smemo cepiti proti kozam. Ostala navodila za cepljenje proti kozam so dana pri napotkih za množično cepljenje (glej točko III in "Dodatni imunizacijski program" - cepljenje posameznikov in posebnih skupin prebivalstva).
4. Cepljenje proti ošpicam je obvezno za otroke od 8 mesecev do dopolnjenega 5. leta starosti, ki še niso bili cepljeni, ter za vse otroke pred sprejemom v otroške varstvene ustanove za predšolske otroke. Cepljenje je enkratno, z dozo 0,5 ml (glej točko IV).

Cepljenja se lahko opravljajo vse leto, izvzemši cepljenje proti otroški paralizi.

Reakcije ali komplikacije po cepljenju

Prosimo, da nas o morebitnih težjih reakcijah ali komplikacijah po cepljenju obvestite pismeno s kratkim opisom poteka težje reakcije, oziroma komplikacije in podatki o cepljenju (datum cepljenja in proti kateri bolezni je bila oseba cepljena). V primeru hospitalizacije navedite kdaj in kje je bil cepljeni hospitaliziran.

Vodja enote za epidemiologijo:
dr. Danica Miklič

[Handwritten signature]

Direktor zavoda:
doc. dr. Saša Cvante

[Handwritten signature]

Priloge:

1. Urnik obveznih cepljenj v letu 1972 za množično cepljenje
2. Dodatni imunizacijski program
3. Navodila cepiteljem - kontraindikacije
4. Navodila za ukrepanje pri steklini
5. Navodila za cepljenje proti rdečkam
6. Navodila za naročanje in uporabo cepiv

URNIK ZA MNOŽIČNA OBVEZNA CEPLJENJA V SRS ZA LETO 1972 PO PROGRAMU

Obvezniki	davici-tetanusu-pertusisu	poliomelitisu	kožni	davici-tetanusu	tetanusu	ošpicam
rojeni 1. 1971 in starejši predšolski, če še niso bili bazično cepljeni.	bazična imunizacija s 3-ami dozami cepiva v 6-tedenskih presledkih istočasno (simultano) s cepljenjem proti polio. Od januarja do konca junija.	bazična imunizacija 3-krat v zaporedju tip 1, tip 3, tip 2. Med posameznimi tipi je obvezen 6-tedenski presledek (42 dni). Od januarja do konca junija.	primovakcinacija (starejši samo do dopolnjenega 3. leta starosti) v jesenskem roku.	-	-	bazična imunizacija z eno dozo cepiva - enkratno cepljenje. Otroci od izpolnjenih 8 mesecev do 5. leta starosti in otroci pred sprejemom v otroške kolektive, če še niso bili cepljeni ali še niso preboleli ošpic.
rojeni 1. 1970 in starejši, ki so že bili bazično cepljeni, a še niso revakcinirani	prva revakcinacija z eno dozo, istočasno z revakcinacijo proti polio. Od januarja do konca junija.	prva revakcinacija z eno dozo polivalentne vakcine (vsebuje vse tri tipe 1+2+3). Od januarja do konca junija.	-	-	-	-
v 4. ali 5. letu starosti - dve leti po prvi revakcinaciji.	druga revakcinacija z eno dozo, istočasno z revakcinacijo proti polio od januarja do konca junija.	druga revakcinacija z eno dozo polivalentne vakcine (vsebuje vse 3 tipe, 1+2+3). Od januarja do konca junija.	-	-	-	-
otroci, ki prvič obiskujejo 1. razred osnovne šole.	-	tretja revakcinacija z eno dozo polivalentne vakcine (vsebuje vse 3 tipe, 1+2+3). Od januarja do konca junija.	revakcinacija v jeseni, istočasno z revakcinacijo proti davici-tetanusu.	revakcinacija z eno dozo, istočasno z revakcinacijo proti kozam.	-	Za otroke ob vstopu v 1. razred (po možnosti že pri vpisu v šolo), če še niso bili cepljeni ali še niso preboleli ošpic.
otroci, ki prvič obiskujejo 8. razred osnovne šole	-	-	revakcinacija v jeseni, istočasno z revakcinacijo proti davici-tetanusu	revakcinacija z eno dozo istočasno z revakcinacijo proti kozam.	-	-
dijaki IV. razreda gimnazij, strokovnih šol, poklicnih šol in učenci v gospodarstvu (do 20. leta starosti).	-	-	-	-	revakcinacija z eno dozo v jesenskih mesecih.	-

Opomba: V tabeli navedene obveznike je dovoljeno imunizirati proti tuberkulozi od začetka novembra do konca decembra (po 3. odstavku 45. člena pravilnika, Ur. l. SFRJ, št. 2/65).

ZAVOD SRS ZA ZDRAVSTVENO VARSTVO
L J U B L J A N A , Trubarjeva 2

Štev.: 03-300/1

Datum: 16.12.1971

DODATNI IMUNIZACIJSKI PROGRAM

Imunizacija posameznikov in posebnih skupin prebivalstva

Na podlagi 3. in 4. odstavka 15. člena temeljnega zakona o preprečevanju in zatiranju nalezljivih bolezni (Ur.l.SFRJ, št. 17/64) in po določenih pravilnika o pogojih in načinu obvezne imunizacije proti nalezljivim boleznim (Ur.l. SFRJ, št. 2/65) in v zvezi z zaključki s sestanka zvezne epidemiološke komisije (dne 18. in 19. junija 1968), so za posameznike in posebne skupine prebivalstva obvezne naslednje imunizacije:

I. Imunizacija proti kozam

je po 10. členu pravilnika obvezna:

- 1) za prometno osebje, ki je zaposleno na objektih mednarodnega železniškega, cestnega, zračnega, morskega in rečnega prometa, ter za osebje obmejnih železniških in avtobusnih postaj, letališč, morskih luk in rečnih pristanišč, ki so odprta za mednarodni promet;
- 2) za uslužbenke organov za notranje zadeve in za carinske uslužbenke, zaposlene v obmejnih krajih, preko katerih teče mednarodni železniški in cestni promet, oziroma na letališčih ali v morskih lukah in rečnih pristaniščih, ki so odprta za mednarodni promet;
- 3) za medicinsko osebje pri organih zdravstvene inšpekcije, ki opravljajo zdravstveno nadzorstvo na meji, za osebje, zaposleno v mikrobioloških laboratorijih in vse osebje zdravstvenih zavodov, izvzemši osebje, ki je zaposleno v zavodih za zdravljenje tuberkuloze in porodnišnicah;
- 4) za tiste, ki prihajajo v Jugoslavijo iz območij, okuženih s kozami, če nimajo predpisanega potrdila o cepljenju v skladu z določili mednarodnega sanitarnega pravilnika.

Po 11. členu pravilnika je obvezna:

tudi za tiste, ki potujejo v državo, v kateri so koze, ali v državo, ki zahteva imunizacijo proti tej bolezni.

V kolikor gre pri otrocih nad 3 leta starosti in odraslih za primovakcinacijo, je priporočljivo cepljenje opraviti s posebnimi postopki. 8 dni do 8 tednov pred uporabo žive vakuine lahko dajemo za pre-

prečevanje neuroloških komplikacij mrtvo cepivo - Vaccinia antigen. Tudi sočasno dajanje gama globulinov je primerno.

Uspeh cepljenja se ugotavlja že 5. do 7. dan po revakcinaciji zaradi pospešene reakcije. Če cepljenje pri nekemu ni uspelo, se mora obvezno ponoviti (po 15. členu pravilnika). V primeru, da cepljenje tudi drugič ne uspe, vpiše pristojni zdravnik v potrdilo o imunizaciji in v zdravstveno knjižico, da je bila oseba dvakrat neuspešno cepljena.

Vpisati se mora tudi serija cepiva (na embalaži označeno pod "Batch N^o, Lot N^o").

Priprava cepiva in tehnika cepljenja je opisana v "Navodilih za naročanje in uporabo posameznih cepiv". Kontraindikacije za cepljenje v "Navodilih za cepitelje".

Ponovno cepljenje - revakcinacija oseb iz 10. in 11. člena je obvezna po treh letih vse dotlej, dokler je imunizacija zanje obvezna.

II. Imunizacija proti kolери in rumeni mrzlici

je po 32. členu pravilnika obvezna:

za osebe, ki potujejo v državo, v kateri je kakšna od teh bolezni, ali v državo, ki zahteva imunizacijo proti tema boleznima.

Potnikom, ki potujejo v inozemstvo in je zanje imunizacija obvezna, mora biti izdano mednarodno potrdilo o imunizaciji proti kozam, kolери ali rumeni mrzlici na obrazcu, ki je predpisan v mednarodnem sanitarnem pravilniku (rumena knjižica).

Cepljenje proti rumeni mrzlici sme opravljati samo Republiški zavod za zdravstveno varstvo - enota za epidemiologijo, Ljubljana-Trubarjeva 2 in Zavod za zdravstveno varstvo Koper za pomorščake.

Prosim vse zdravstvene ustanove, da obvestijo potnike - osebe, ki morajo biti cepljene proti rumeni mrzlici, da naj cepljenje proti rumeni mrzlici opravijo najprej, oziroma vsaj 4 dni prej, kot pa proti kozam. Za cepljenje naj se telefonično ali osebno prijavijo, da se jim določi dan in ura cepljenja, ker producent (Wellcome-London) ne izdeluje posameznih doz cepiva. Republiški zavod za zdravstveno varstvo - enota za epidemiologijo, Ljubljana, Trubarjeva 2; telefon 323-645.

III. Imunizacija proti trebušnemu tifusu in paratifusu

je po prvem odstavku 34. člena obvezna:

za osebe, ki so zaradi narave dela ali zaradi posebnih delovnih pogojev na svojih delovnih mestih v nevarnosti, da se nalezajo teh bolezni:

- 1) osebe, ki je zaposleno v bakterioloških laboratorijih, bolnišnicah in oddelkih za zdravljenje nalezljivih bolezni;

- 4) ob ugrizu psa v predel glave, vratu ali večjih živčnih spletov, ne glede na stanje in usodo psa;
- 5) ob ugrizu mačke ali kake druge stekle domače živali, ali živali, za katero se sumi, da je stekla;
- 6) za osebe, ki se pri delu ranijo z materialom, ki je bil v dotiku s steklo živaljo, ali z živaljo, za katero se sumi, da je stekla, oziroma če se ranijo pri obdukciji poginule živali.

Nova navodila za postinfektivno antirabično zaščito Pasteurjevega zavoda prilagamo.

Imunizacijo proti steklini smejo opravljati samo zdravstveni zavodi, ki jih zato pooblasti republiški zdravstvo pristojni upravni organ v sporazumu s Pasteurjevim zavodom v Novem Sadu.

Reakcije ali komplikacije po cepljenju

Prosimo, da nas o morebitnih težjih reakcijah ali komplikacijah po cepljenju obvestite pisмено s kratkim opisom poteka težje reakcije, oziroma komplikacije in podatki o cepljenju - datum cepljenja in vrata cepiva. V primeru hospitalizacije - kdaj in kje je bil cepljeni hospitaliziran.

Pošiljanje poročil

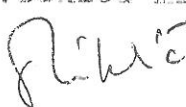
O opravljenih cepljenjih je obvezno poročati na naslov: Zavod SRS za zdravstveno varstvo - enota za epidemiologijo, Ljubljana, Trubarjeva 2.

S posebnimi obrazci in v določenih rokih:

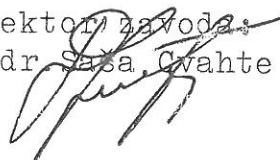
- 1) O cepljenju proti kozam na obrazcu 51-13; o cepljenju proti tifusu - paratifusu - tetanusu na obrazcu 51-14, po končanem cepljenju.
- 2) O cepljenju proti kozam za potnike na obrazcu 51-13, proti kolери na obrazcu 51-14 itd. -letno do 10. januarja za preteklo leto.
- 3) O cepljenju proti steklini na obrazcu št. 3 - mesečno, tromesečno in letno.

Prilagamo navodila za cepitelje, navodila za naročanje in uporabo posameznih cepiv,

Vodja enote za epidemiologijo:
dr. Danica Miklič

Direktor zavoda:
doc. dr. Saša Cvahte

- 2) osebe, ki je zaposleno pri vzdrževanju snage v naseljih (popravilo kanalizacije, snaženje septičnih jam in odstranjevanje smeti ter drugih odpadnih snovi iz naselij in podobno);
- 3) posadke domačih ladij v morskem in rečnem javnem prometu;
- 4) udeleženci mladinskih delovnih akcij ter osebe, zaposlene na drugih velikih deloviščih in kmetijskih posestvih.

Po prvem odstavku 34. člena je cepljenje obvezno tudi:
za osebe, ki živijo v mestih in krajih, prizadetih po elementarnih nesrečah in po drugih množičnih nesrečah, oziroma v pogojih, ki omogočajo ali celo pospešujejo širjenje bolezni.

Za elementarne in druge množične nesreče se štejejo zlasti:

- 1) poplave, požari in potresi, ki utegnejo znatneje vplivati na normalno življenje prebivalstva v posameznih mestih oziroma krajih;
- 2) drugi primeri, kadar so podane epidemiološke indikacije.

O obveznih cepljenjih določenih oseb na posameznem ozemlju, v primerih iz 1. in 2. točke 3. odstavka tega člena odloča za zdravstvo pristojni občinski upravni organ na predlog pristojnega zavoda za zdravstveno varstvo, odnosno na predlog regionalnega, odnosno republiškega zavoda za zdravstveno varstvo.

Če grozi nevarnost, da bo epidemija trebušnega tifusa ali paratifusa zajela dve ali več občin, ali širše ozemlje republike, odloča o obveznem cepljenju republiški za zdravstvo pristojni upravni organ na predlog Republiškega ali Zveznega zavoda za zdravstveno varstvo.

Podatki o imunizaciji proti tifusu - paratifusu se morajo vpisati v zdravstveno knjižico (vpisati datum vsakič, ko je oseba cepljena).

Revakcinacija (ponovno cepljenje) z eno dozo cepiva (0,5 ccm za odrasle, za otroke do 7. leta starosti polovična doza) se opravi po treh letih po popolnem cepljenju in vse dotlej, dokler je zanje imunizacija obvezna.

IV. Imunizacija proti steklini

je po 38. členu pravilnika obvezna:

za vse osebe, ki jih je ranila stekla žival, ali žival, za katero se sumi, da je stekla.

- 1) ob ugrizu ali opraskanju lisice, volka ali kake druge divje živali;
- 2) ob ugrizu njej neznanega psa, ki ga ni mogoče imeti pod veterinarsko kontrolo;
- 3) ob ugrizu psa, ki v 10 dneh po ugrizu pokaže znake stekline, pogine ali se zgubi;

NAVODILA CEPITELJEM!

V pravilniku o pogojih in načinu obvezne imunizacije proti nalezljivim boleznim /Ur.l.SFRJ, št. 2/65/ so predpisane kontraindikacije za imunizacijo posameznikov in to splošne in posebne.

Splošne kontraindikacije za imunizacijo

posameznikov proti katerikoli določeni nalezljivi bolezni, po 8. členu pravilnika /razen proti steklini/.

- 1/ febrilno stanje;
- 2/ akutna nalezljiva bolezen in okrevanje po njej;
- 3/ akutne motnje pri prebavi;
- 4/ leukemija in težka anemija;
- 5/ hude oblike rahitisa in diabetesa;
- 6/ nefritis in pielitis;
- 7/ dekompenzirane srčne hibe;
- 8/ kahetična stanja;
- 9/ alergija na katerikoli sestavino cepiva, ki se daje, če je znana zdravniku, ki ugotavlja kontraindikacije.

Posebne kontraindikacije

poleg splošnih veljajo še naslednje kontraindikacije:

- 1/ za imunizacijo proti kozam:
aktivna tuberkuloza, dermatitis in ekcemi, garje in druga obolenja, ki jih spremlja srbečica, gnojne spremembe kože in vidnih sluznic, ves čas nosečnosti, obolenja in okvare CŽS /tetanija, spazmofilija, padavica, encefalopatija, intrakranialne krvavitve, konvulzivna stanja in dr./ po 16. členu pravilnika. Zdravljenje s kortikosteroidi ali, če je v družini zdravljenje s kortikosteroidi / in sicer 14 dni po končanem zdravljenju s kortikosteroidi/.
- 2/ Za imunizacijo proti davici - tetanusu - pertusisu:
razna obolenja in okvare CŽS /tetanija, spazmofilija, encefalopatija, padavica, intrakranialne krvavitve, konvulzivna stanja in dr./, po 27. členu pravilnika.
- 3/ Za imunizacijo proti otroški paralizi:
tonzilektomija in zdravljenje s kortikosteroidi, in sicer 14 dni po opravljeni tonzilektomiji oziroma po končanem zdravljenju s kortikosteroidi, po 31. členu pravilnika.
- 4/ Za imunizacijo proti ošpicam:
levkemije, limfomatoze in druga generalizirana maligna obolenja. Terapija s steroidi ali cestostatiki, obsevanje z RTG in drugimi žarki. Febrilna obolenja, floridni rahitis, akutne nalezljivi-

ve bolezni in rekonvalescenca.

Otroci, ki so prejeli gama globuline ali transfuzijo krvi, ne sme-
mo cepiti 6 tednov po prejemu.

Metode cepljenja:

- pri zdravih otrocih: enkratno cepljenje z dozo 0,5 ccm, subku-
tano v nadleht;
- pri otrocih alergičnih na jajčni globulin: enako, le z isto-
časnim dajanjem antihistaminikov;
- pri otrocih, ki imajo v anamnezi febrilne konvulzije in pri
okvarah CŽS dajemo istočasno gama globuline /0,2
- 0,8 ccm/
- otroke diabetike cepimo ob istočasni hospitalizaciji.

Reakcija po cepljenju se pokaže pri približno 25 % cepljenih;
posnema zelo blago obliko ošpic: otroci imajo vročino okrog
38°C, vnete oči, nahod, nekateri pa tudi izpuščaj, splošno po-
čutje cepljenih pa je dobro.

- 5/ Za imunizacijo proti tifusu in paratifusu:
ves čas nosečnosti in prvi trije meseci dojenja; po 37. členu
pravilnika.
- 6/ Za imunizacijo ranjenih oseb proti steklini:
se po 39. členu pravilnika ne nenašajo določbe 8. člena /sploš-
ne kontraindikacije/ in določbe 46. člena pravilnika /presledki
med različnimi cepljenji/.
- 7/ OBVEZNI ROKI PRESLEDKA med različnimi cepljenji, po 46. členu
pravilnika:
 - a/ po končani imunizaciji proti določeni nalezljivi bolezni je
imunizacija proti drugim boleznim dovoljena šele po preteku
21 dni,
 - b/ po cepljenju proti tuberkulozi pa mora pred začetkom vseh
drugih cepljenj preteči 42 dni.
- 8/ Imunizacija proti tuberkulozi je po 45. členu pravilnika dovolje-
na samo v mesecu novembru in decembru za vse osebe, za katere
je obvezna tudi imunizacija proti drugim nalezljivim boleznim
/glej urnik cepljenja in dodatni program cepljenja/.

9. člen pravilnika predvideva naslednje:

Kontraindikacije za imunizacijo proti posameznim izmed določenih
nalezljivih bolezni ugotavlja zdravnik, ki opravlja, oziroma v či-
gar navzočnosti se opravlja imunizacija po predhodnem pregledu ob-
veznika. Ta pregled mora biti seveda opravljen pred imunizacijo.
Kontraindikacija imunizacije posameznikov proti določenim nalezlji-
vim boleznim je lahko trajna ali začasna.

Če ugotovi zdravnik, da je pri obvezniku imunizacija začasno kontraindicirana, določi kraj in čas poznejše imunizacije, če pa ugotovi, da je imunizacija trajno kontraindicirana, mora izdati o tem potrdilo.

18. člen temeljnega zakona o preprečevanju in zatiranju nalezljivih bolezni /Ur.l. SFRJ, št. 17/1964/, določa, da smejo imunizacijo opravljati poleg zdravnikov tudi zdravstveni delavci z višjo ali srednjo izobrazbo, vendar samo v navzočnosti zdravnika in pod njegovim vodstvom, ter potem, ko je bil opravljen predhodni pregled obveznikov glede na ev. kontraindikacije.

Ljubljana, 16.12.1971

St Vodja enote za epidemiologijo:
dr. Danica Miklič

St. Danica Miklič

03- 300/1
15.XII. 1971.

REPUBLIŠKI SEKRETARIAT ZA ZDRAVSTVO

IN SOCIALNO VARSTVO

L J U B L J A N A

Župančičeva 6.

Zadeva: Potrditev imunizacijskega programa za leto 1972

Prosimo za potrditev imunizacijskega programa za leto 1972. Sklada
se z lanskim programom, prirejen je le za druge letnice rojstva.

Priloge:

Vodja enote za epidemiologijo:

dr. Danica Miklič

16. XII. 1971

SOCIALISTIČNA REPUBLIKA SLOVENIJA

REPUBLIŠKI SEKRETARIAT
ZA ZDRAVSTVO IN SOCIALNO VARSTVO

LJUBLJANA

Županičeva ul. 6 - P.p. 644 - Tel. 23-112

Številka: 512-1/71
Datum: 20.12.1971

ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO VARSTVO			
21. XII. 1971			
Proj.			
Org.			
03	300/2		/

ZAVOD SRS ZA ZDRAVSTVENO VARSTVO
LJUBLJANA

ZADEVA: Imunizacijski program za leto 1972

Soglašamo z imunizacijskim programom za leto 1972, ki ga je predložil Zavod SRS za zdravstveno varstvo in skladno s členom 40. Pravilnika o pogojih in načinu obvezne imunizacije proti nalezljivim boleznim /Ur.l.SFRJ, št. 2/65/ predpisujemo, da se imunizacija proti nalezljivim boleznim v letu 1972 izvaja tako, kot predpisuje predloženi imunizacijski program.

NAMESTNIK
REPUBLIŠKEGA SEKRETARJA
dr. Stanko Lajevce

Koze
1972

Sopojavi in eventuelne komplikacije po revakcinaciji proti kozam

Lokalna reakcija pri cepljenem zavisi od tega, kdaj je bil prvič cepljen, to je kakšen je njegov imuni status. Če je imuniteta dobra, to je če ni še preteklo dolgo časa od zadnje vakcinacije, se pojavi po 36 urah na cepnem mestu vozliček, ki ima na površini rumenkasto krsto, ki postane nato kmalu - tekom par dni - rjavkasta.

Če imunitet revakciniranega ni več zelo močna, se pojavi okrog četrtega dne na cepnem mestu mehurček. Sedmi dan se pojavi na cepnem mestu rjavkasta krsta, v okolici kraste pa so vnetne spremembe. Včasih so vnete tudi področne bezgavke, temperatura le izjemoma spremlja revakcinacijo.

Če je vakcinalna imunitet še veliko bolj upadla, to je če je od prve vakcinacije preteklo že dolgo let, pride na cepnem mestu do tvorbe pustule. Pustula se pojavi dva do tri dni prej kot pustula pri primovakcinaciji.

Splošne reakcije pri ponovnem cepljenju so ponavadi le bežne - javljajo se le glavoboli, včasih utrujenost. Visoka temperatura se pojavi le v primerih, kjer se razvija pustula. Če je bil posledek med prvim in ponovnim cepljenjem zelo dolg, imajo lahko cepljeni mrzlico ali bežne revmatoidne pojave.

Zaželeno je, da revakcinirane osebe prekinejo s športno aktivnostjo (za ca 14 dni). Kopanje in močenje vakcinalnega mesta je dovoljeno po 14 dneh, ko odpade krsta.

Če ima cepljeni temperaturo, se priporoča ležanje ves čas, dokler temperatura traja. Kot antipiretik priporočamo plivadon, aspirin.

Encefalitis po revakcinaciji je izrazita redkost: v literaturi poročajo, da se pojavi 1 slučaj na 1 in pol milijona revakciniranih.

REPUBLIŠKI SEKRETARIAT ZA
ZDRAVSTVO IN SOCIALNO VARSTVO
Operativni štab za izvedbo
cepljenja proti kozam

Koze
1972

SOCIALISTIČNA REPUBLIKA SLOVENIJA
REPUBLIŠKI SEKRETARIAT ZA ZDRAVSTVO
IN SOCIALNO VARSTVO - LJUBLJANA

Operativni štab

Štev.: 512-1/72

Datum: 27. 3. 1972

PREDSEDNIKI OBČINSKIH SKUPŠČIN

VSEM REGIONALNIM ŠTABOM ZA BORBO PROTI KARANTENSKIM BOLEZNIM
PRI ZAVODIH ZA ZDRAVSTVENO VARSTVO

ZAVOD SRS ZA ZDRAVSTVENO VARSTVO Ljubljana

VSEM ZDRAVSTVENIM DOMOVOM V SLOVENIJI (in njihovim enotam)

REPUBLIŠKI ODBOR RDEČEGA KRIŽA SLOVENIJE

ZADEVA: Navodilo o obveznem cepljenju zoper koze (variolo)

ZVEZA: Odredba o obveznem cepljenju prebivalstva zoper ko-
ze v SR Sloveniji, štev. 512-1/72 z dne 27.3.1972

K odredbi o obveznem cepljenju zoper koze v SR Sloveniji daje
operativni štab za organizacijo in strokovno vodenje ceplje-
nja proti kozam za nemoten potek cepljenja naslednja dopolnila:

K točki 4:

Kontraindikacija za cepljenje je ob času cepljenja aktivno led-
vično obolenje. Sideropenična anemija lažje in srednje stopnje
ni kontraindikacija.

Terapija s kortikosteroidi: nadaljuje se terapija s kortikoste-
roidi pri tistih pacientih, kjer je bila indikacija za zdravlje-
nje postavljena od specialista za dotično vrsto obolenja. Cepi-
ti se sme najprej 14 dni po končani terapiji s kortikosteroidi
(per os, parenteralno). Perkutana aplikacija kortikosteroidov
ni kontraindikacija za cepljenje. Kontraindikacija za ceplje-
nje je tudi RTG in radijsko obsevanje.

Rekonvalescente po infekcijskem obolenju se cepi po 4 tednih.

Prebolevnike po hepatitisu se cepi, če so jetrni testi normal-
ni.

Ne sme se cepiti aktivne TBC.

Oseb, ki niso bile prvo vakcinirane, se ne cepi, pač pa se vpiše s podrobnimi podatki in naslovom v seznam začasno odklonjenih. Ostale osebe, pri katerih je bila ugotovljena kontraindikacija za cepljenje, se vodijo v posebnih seznamih, kjer naj bodo njihovi podatki in naslov.

K točki 6:

Regionalni štabi za cepljenje naj se pri organizaciji cepljenja povežejo z občinskimi skupščinami, ker so le-te odgovorne za ukrepe v zvezi s preprečevanjem in zatiranjem nalezljivih bolezni (temeljni zakon o preprečevanju in zatiranju nalezljivih bolezni št. 17/64 SFRJ).

Cepljenje naj se vrši na cepilnih mestih neprekinjeno ves dan.

Cepilno ekipo sestavljajo: zdravnik, ki je vođa in izvajalec cepljenja, sestra instrumentarka in sestra, ki pomaga zdravniku pri triažiranju, dva administratorja za evidenco, izdajanje potrdil o cepljenju, pripravo poročil in njihovo pošiljanje.

Vođa cepilne ekipe (zdravnik) je dosledno odgovoren za upoštevanje indikacij in kontraindikacij.

Za tehnično pomoč, ubikacijo, administracijo se je treba povezati z organizacijami Rdečega križa in občinsko skupščino.

Priporočamo, da se cepilna mesta organizirajo po delovnih organizacijah in v šolah. Ostalo prebivalstvo naj se cepi na stalnih cepiščih.

Vodje delovnih organizacij in šol naj omogočijo hiter in skladen potek cepljenja.

Tehnika cepljenja

Čiščenje kože ni obvezno, če pa je potrebno, naj se koža očisti z etrom ali acetonom, nikakor pa ne z alkoholom.

Cepi naj se na nadlehti v deltoidni regiji na enem mestu (ne na dveh!): Za cepljenje naj se uporablja skarifikacija ali multipunktura. Po cepljenju naj se cepljeno mesto lo minut suši. Daljše sušenje ni potrebno.

Če obstajajo kakšne kožne spremembe, naj se cepljeno mesto pokrije z nekaj sloji gaze, ki naj se fiksira z leukoplastom nad ali ob cepljenem mestu - leukoplast naj se pokriva vakciniranega mesta.

Kontrola uspešnosti cepljenja naj se vrši četrti dan. Pri neuspehom cepljenju se revakcinira po 7 dneh. Ta postopek se lahko ponavlja 4 x. Nadaljnje cepljenje se opusti. Potrdilo o uspešnem cepljenju se izda ob kontroli. V času akcije cepljenja proti kozam se ustavi imunizacija proti drugim nalezljivim boleznim, ki so eventuelno v teku.

K točki 7:

Cepljeno osebo se vpiše v spisek cepljenih v skladu z veljavnimi predpisi. Osebe s kontraindikacijami za cepljenje in osebo, ki niso bile primovakcionirane, morajo biti evidentirane v posebnem spisku.

Regionalni štabi za cepljenje pri zavodih za zdravstveno varstvo poročajo republiškemu operativnemu štabu dnevno od 7. do 8. ure in od 14. do 15. ure, na telefonsko številko 22-660 ali 21-604, in sicer:

1. število obveznikov za cepljenje
2. število cepljenih
3. število odklonjenih
4. število ugotovljenih obolelih za kozami
5. število sumljivih
6. število umrlih
7. število kontaktov I. reda
8. število kontaktov II. reda
9. kakšne so še nadaljnje potrebe po cepivu
10. število ekip, ki opravljajo cepljenje.

Vsak dan pošiljajte tudi pismeno poročilo po zgoraj naštetih točkah s podatki za prejšnji dan na republiški operativni štab.

Prvo poročilo naj zajame število že cepljenih v mesecu marcu.

K točki 8:

Cepljenje plačajo tuji državljani in naši delavci zaposleni v tujini.

K točki 10:

Prioriteta za cepljenje:

1. vse prometno osebje,
2. uslužbenci organov za notranje zadeve, carinsko osebje,
3. vsi delavci zaposleni v zdravstvu in osebje zaposleno pri organih zdravstvene inšpekcije,

4. vse osebe, ki prihajajo v Slovenijo iz ogroženih območij,
5. delavci zaposleni v komunalnih dejavnostih, gradbeništvu, metalurgiji,
6. delavci zaposleni v turizmu, gostinstvu, trgovini,
7. osebe iz starostnih skupin, ki že desetletja niso bile cepljene, ker jih je treba obravnavati kot bolj ogrožene,
8. ostali, ki so zaradi življenjskih in delovnih razmer ogroženi.

OPERATIVNI ŠTAB
ZA ORGANIZACIJO IN STROKOVNO
VODENJE CEPLJENJA

Dodatno pojasnilo v zvezi z navodili o obveznem cepljenju zoper koze:

V navodilih št. 512-1/72 od 27.3.1972 je bilo citirano "V času akcije cepljenja proti kozam se ustavi imunizacija proti drugim nalezljivim boleznim, ki je v teku".

Ker bo akcija obveznega cepljenja proti kozam zaključena v zelo kratkem času, bistveno ne vpliva na potek rednih cepljenj, ki se opravljajo po programu, s tem, da ima cepljenje proti kozam trenutno prednost. Ker je razmak med I. in II. ter II. in III. cepljenjem z di-te-per lahko do 3 mesece, tako vključena vakcinacija proti kozam ne vpliva na potek bazičnega cepljenja. Če cepimo proti kozam, morajo od predhodnega cepljenja z di-te-per preteči 3 tedni.

S tem dopolnjujemo tudi okrožnico Zavoda SRS za zdravstveno varstvo z dne 27.3.1972.

Cepljenje po odredbi je brezplačno.

Cepljenje za posebne potrebe ali na posebno zahtevo (poto-
vanje v inozemstvo, cepljenje izven programa) in izstavitev
rumene legitimacije se plača po dosednji ceni. Tisti, ki
so bili cepljeni po odredbi in naknadno želijo, da se jim
izstavi rumena legitimacija, plačajo samo obrazec rumene
legitimacije v znesku 5,00 din.

REPUBLIŠKI SEKRETARIAT ZA
ZDRAVSTVO IN SOCIALNO VARSTVO
Operativni štab za izvedbo
cepljenja proti kozam

Koze 1972

POSTOPEK Z DOSIEJ NECEPLJENIMI OSEBAMI ZA SLUČAJ, ČE BI SE POJAVILE KOZE (variola) OZIROMA ČE BI BILA NECEPLJENA OSEBA V DIREKTNEM ALI INDIREKTNEM KONTAKTU Z BOLNIKOM, KI JE OBO-
TEL ZA KOZAMI

Necepljeni kontakt prvega in drugega reda.

Kontakt I. reda je oseba, ki je bila v stiku z bolnikom ali njegovimi predmeti tekom zadnjih dveh do treh dni inkubacij-
ske dobe in tekom njegove bolezni - če od kontakta ni prešlo
več kot 16 dni. Kontakt II. reda je oseba, ki je bila v sti-
ku s kontaktom I. reda ali v prostoru, kjer se je zadrževal
bolnik, toda ne v njegovi prisotnosti.

Če kontakt I. reda ni bil primovakciniran, postopamo na slede-
či način: apliciramo humani antivakcinski imunoglobulin
HAVIG in istočasno cepimo proti kozam. Na štirih mestih napra-
vimo po dve paralelni zarezi ali pa multipunkturo na štirih
mestih (24 vbodov pri vsaki multipunkturi - iglo vbadamo tan-
gencionalno v kožo, tako da poškodujemo suserficialno plast
epidermisa). Cepno mesto naj ne krvavi.

Kontaktom II. reda napravimo dve paralelni skarifikaciji na
dveh mestih ali pa multipunkturo na dveh mestih.

Že revakcioniranim osebam, pri katerih pa še ni minilo 7 dni
od revakcinacije in so kontakti I. reda, damo tudi HAVIG.

Pri kontaktih I. in II. reda, pri katerih je vakcinacija kontra-
indicirana (febrilno stanje, generalizirane aktivne manifesta-
cije kožne alergije, težka dekompenzacija srca) apliciramo
HAVIG.

Kontaktom I. reda po možnosti damo tudi marboran, če je na raz-
polago. V enem dnevu dobi kontakt celokupno dozo marborana, to
je 6 gramov (3 grame zavžije zjutraj in tri grame isti dan zve-
čer).

Doze HAVIG.

Starost	Koncentracija 500 enot v ml	Koncentracija 1000 enot v ml
do 1. leta	0,5	0,25
1 do 6 let	1,0	0,50
7 do 14 let	1,5	0,75
nad 14 let	2,0	1,00

Pri potnikih, ki niso bili primovakcinirani, ravnamo kot pri kontaktih II. reda: apliciramo HAVIG in cepimo na dveh mestih z dvema paralelnimi skarifikacijami oziroma multipunkturo.

Otroci, stari nad 1 mesec, ki še niso bili primovakcinirani, pa so kontakt I. ali II. reda, dobijo HAVIG in se istočasno cepijo na običajen način (na dveh cepnih mestih). Otroci mlajši od 1 meseca, ki so kontakti I. ali II. reda, dobijo HAVIG.

Za nosečnice, ki so kontakti I. ali II. reda, velja isti postopek kot za ostale odrasle kontakte I. ali II. reda. Nosečnost v takih primerih preneha biti kontraindikacija za cepljenje.

Osebe, pri katerih je od kontakta preteklo več kot 6 dni, se ne cepijo, temveč dobijo HAVIG.

Ta postopek stopi v veljavo, ko se koze pojavijo v Sloveniji.

Navodila naj operativni štabi razmnožijo in zadržijo pripravljena, dokler ne prejmejo obvestila od Republiškega operativnega štaba. Čim tako obvestilo prejmejo, navodila razpošljejo vsem izvajalcem cepljenja in občinskim skupščinam z zahtevo, da pospešijo obvezno cepljenje, če še ni končano.

NAVODILA ZA NAROČANJE IN UPORABO POSAMEZNIH CEPIV IN GAMA GLOBULINA

VSA CEPIVA, NAVEDENA V SEZNAMU, SE NAROČAJO SAMO PRI REPUBLIŠKEM ZAVODU ZA ZDRAVSTVENO VARSTVO - ENOTA ZA EPIDEMIOLOGIJO, LJUBLJANA, TRUBARJEVA 2. ŽIVO CEPIVO PROTI INFLUENCI PA PRI REPUBLIŠKEM ZAVODU ZA ZDRAVSTVENO VARSTVO - VIRUSNI LABORATORIJ, LJUBLJANA, BOHO-RIČEVA 5.

Cepivo proti otroški paralizi morate osebno prevzeti! S seboj prinesite termos steklenico, po možnosti z ledom. Osebni prevzem je zaželen tudi za cepivo proti ošpicem. Cepivo proti otroški paralizi in ošpicam se mora naročiti vsaj 14 dni pred začetkom cepljenja, oziroma prevzemom cepiva. Cepivo se naroča v dozah. Na naročilnici navedite, kdaj boste cepivo dvignili oziroma, če želite, da ga pošljemo po pošti. Vzorec naročilnice prilagamo. Dvignjenega cepiva ni mogoče vrniti. Osebni prevzem cepiva je možen vsak dan razen sobote od 7-12 ure. Ob sobotah cepiva ne bomo izdajali.

Po 3. členu pravilnika (Ur.l.SFRJ, št. 2/65)

Za obvezno imunizacijo proti določenim nalezljivim boleznim se smejo uporabljati samo cepiva oziroma sredstva, ki jih poprej v ta namen odobri Zvezni zavod za zdravstveno varstvo ter ustrezajo ostalim pogojem, določenim v predpisih o proizvodnji in prometu z zdravili in jim ni potekel rok uporabnosti.

Po 6. členu pravilnika (Ur.l.SFRJ, št. 2/65)

Cepiva in druga sredstva, ki so namenjena za imunizacijo proti določenim nalezljivim boleznim, se morajo do uporabe hraniti na suhem, hladnem in mračnem mestu, če ni proizvajalec za posamezno cepivo, oziroma za posamezno drugo imunizacijsko sredstvo glede hrambe predpisal kaj drugega.

GAMA GLOBULIN

Gama globulin Imunološkega zavoda v Zagrebu je 16 % raztopina liofiliziranega gama globulina.

Običajna doza je 0,2 ml na 1 kg telesne teže.

Indikacije:

Hipo in agamaglobulinemija, prevencija ali tudi olajšanje ošpic, profilaksa epidemičnega hepatitisa, profilaksa rubeole pri nosečnicah in podobno.

Način uporabe:

Intramuskularno v zgornjo lateralno glutealno regijo.

Čuvamo na temperaturi od +2 do +4°C.

Pakirano v stekleničkah po 10 ml.

CEPIVA

1. Cepivo proti kozam - liofilizirano
ampule po 10 doz + topilo
ampule po 50 doz + topilo
2. Cepivo proti poliomielitisu, diploidno cepivo - Koprowski.
Monovalentno cepivo za aktivno bazično cepljenje tip 1, tip 2, tip 3.
Polivalentno cepivo za revakcinacijo (tip 1 + 2 + 3)
stekleničke po 1,0 ccm = 10 doz
stekleničke po 5,0 ccm = 50 doz
3. Cepivo proti davici - tetanusu - pertusisu - parapertusisu (Di-Te-Per-Paraper)
stekleničke po 5,0 ccm = 10 doz
4. Cepivo proti davici - tetanusu (Ana-Di-Te) za otroke do 7 let starosti, če je cepljenje proti pertusisu kontraindicirano.
stekleničke po 5,0 ccm = 10 doz
5. Cepivo proti davici - tetanusu, pro adultis (Ana-Di-Te pro adultis) za otroke nad 7 let starosti, za revakcinacijo šolarjev.
stekleničke po 5,0 ccm = 10 doz
6. Cepivo proti tetanusu (Ana-Te)
ampule po 0,5 ccm = 1 doza
stekleničke po 5,0 ccm = 10 doz
7. Cepivo proti ošpicam - živo liofilizirano
ampule z 1 dozo + topilo
ampule z 2 dozama + topilo
8. Cepivo proti tetanusu - tifusu - paratifusu A in B
stekleničke po 5,0 ccm = 10 doz
9. Cepivo proti kolери
stekleničke po 5,0 ccm = 10 doz
10. Cepivo proti tifusu - paratifusu A in B in kolери
stekleničke po 5,0 ccm = 10 doz
11. Cepivo proti influenci (gripi) - mrtva vakcina
stekleničke po 5,0 ccm = 10 doz

Uporaba cepiva

Ad 1. Cepivo proti kozam

Cepivo vsebuje živi virus, njegova prednost je v tem, da je liofilizirano (posušeno) in zato ohrani veliko dalj časa svojo antigensko moč ter je zaradi tega rok trajanja cepiva 2 leti, če se hrani na temperaturi +4 do +10°C.

Priprava cepiva:

Neposredno pred uporabo cepivo raztopimo tako, da s sterilno brizgo in iglo povlečemo vso količino topila iz ampule in vbrizgamo v ampulo z liofiliziranim cepivom. Pri lahнем tresenju se topilo hitro raztopi. Raztopljeno cepivo je uporabno 12 ur, kasneje je neuporabno.

Številka serije cepiva je označena na embalaži (Batch N^o, Lot N^o) in se obvezno mora vpisati v spisek cepljenih oseb. Otrokom tudi v "Potrdilo o cepljenju in telesni rasti otroka" (obrazec 8,196), odraslim vpišemo številko serije v zdravstveno knjižico.

Tehnika cepljenja

Na zunanji strani desne nadlehtnice (del deltoidne mišice) kožo očisti z etrom, še bolje je, če je koža samo umita s toplo vodo in milom. Važno je, da sredstvo, ki ga uporabimo za čiščenje kože, hitro izhlapi, ker izgubi živi virus svojo moč delno ali popolnoma, če se pomeša z razkužilom. Ko cepimo je treba kožo napeti tako, da z levo roko pritegnemo mišico z notranje strani roke.

- a) Na posušeno kožo na dveh mestih, ki sta drug od drugega v razdalji do 2 cm, s sterilno lanceto nanesemo cepivo. Skozi cepivo nato skarificiramo kožo z dvema vzporednima rezona, ki sta dolga največ 2-3 mm. Paziti je treba, da sta zarezi dovolj globoki.
- b) Namesto skarifikacije lahko uporabimo metodo "večkratnega pritiska" (multiple pressure technique). S sterilno iglo pri primovakcinaciji napravimo 10-20, pri revakcinaciji pa 20-30 pritiskov, ki morajo ogrebsti povrhnji sloj epiderme, da je možna inokulacija virusa.

Ad 2. Cepljenje proti poliomielitisu (s cepivom Koprowski).

Prednost tega cepiva je v tem, da so atenuirani poliovirusi vzgojeni in razmnoženi na kulturi tkiva iz humanih diploidnih celic in zato cepivo ni kontaminirano z morebitnimi opičjimi virusi. Cepivo je stabilizirano z dodatkom 20 % magnezijevega klorida.

Optimalni čas cepljenja so spomladanski in zimski meseci, ker je razširjenost enterovirusov med ljudmi po dosedanjih izkušnjah v teh mesecih najmanjša in tako ne pride do interference z drugimi enterovirusi. Vakcinalni soji virusov se v črevesni sluznici lahko nase-
lijo in razmnožijo samo takrat, če se v njej ne razmnožujejo še
drugi črevesni virusi. Zaradi interference, ki je možna tudi med različnimi tipi vakcinalnih sojev, cepimo s presledkom 6 tednov (42 dni) med poedinimi tipi. V tem času je skoraj v 100 % končano razmnoževanje in izločanje prejetega vakcinalnega virusa.

Bazično cepljenje opravimo z monovalentnim cepivom v zaporedju: tip 1, tip 3 in nazadnje tip 2 virusa. V tem zaporedju dajemo cepivo zato, ker imajo posamezni tipi različno sposobnost naselitve. Najlažje se naseli tip 2, dočim se tip 1 in 3 težje naselita in bi pri cepljenju s polivalentno vakcino tip 2 izpodrinil ostala dva tipa. Poleg tega povzroča tip 1 največkrat paralitično bolezen in velike epidemije, sledi mu tip 3, najbolj redko pa tip 2 virusa.

Revakciniramo s polivalentnim cepivom (tip 1 + 2 + 3), eno leto po popolnem cepljenju.

Cepivo se daje samo peroralno.

Tehnika cepljenja. S sterilno iglo in enokubično brizgo, ki ima 0,1 ml razdelke, sterilno izvlečemo cepivo iz stekleničke skozi gumijasti zamašek - tako monovalentno, kot polivalentno.

Cepivo v količini 0,1 ml kanemo na žličko z mlekom, malinovcem, čajem in pod. Otrok mora tako pripravljeno cepivo pogoltniti. Cepivo dajemo na prazen želodec ali po manjšem obroku hrane. Po aplikaciji cepiva priporočamo zaužiti malo prekuhanega, hladnega mleka, ker želodčna kislina uničuje virus. Če primanjkuje mleka lahko ponudimo tudi 5 % glukozo v vodi.

Cepivo se mora hraniti na temperaturi od +2 do +4°C, ne sme pa zmrzniti, ker tako cepivo ni več uporabno. Na sobni temperaturi ni obstojno dalj kot 7 dni.

Ad 3. Cepljenje proti davici - tetanusu - pertusisu

Prednost tega cepiva je v tem, da komponenta parapertusisa čuva tudi proti infekciji s H.parapertussis.

Cepivo se daje intramuskularno, izmenoma v lateralni zgornji glutalni kvadrant.

Za bazično cepljenje injeciramo cepivo trikrat, po 0,5 ccm v presledkih po 1 mesec. Kadar cepimo istočasno (simultano) tudi proti otroški paralizi, so presledki najmanj po 6 tednov (42 dni). Najdaljši dovoljen presledek med posameznimi dozami je 3 mesece.

Revakcinacijo opravimo eno leto po bazičnem cepljenju, z 0,5 ccm. Cepivo se mora hraniti na temperaturi od +4 do +10°C in ne sme zmrzniti, ker tako cepivo ni več uporabno.

Ad 4. Cepljenje proti davici - tetanusu, otrok do 7. leta starosti, če je cepljenje proti pertusisu kontraindicirano.

Cepivo se daje intramuskularno - globoko subkutano v nadleht.

Bazično cepljenje opravimo z dvema dozama po 0,5 ccm, v presledku 1. meseca. Pri istočasnem cepljenju proti otroški paralizi pa v presledkih po 6 tednov (42 dni).

Revakciniramo z eno dozo (0,5 ccm), eno leto po popolnem cepljenju.

Cepivo je treba hraniti na temperaturi od +2 do +10°C in ne sme zmrzniti, ker tako cepivo ni več uporabno.

Ad 5. Cepljenje proti davici - tetanusu, otrok nad 7 let starosti - za revakcinacijo šolarjev.

Revakcinacijo opravimo z eno dozo 0,5 ccm. Cepimo intramuskularno - globoko subkutano v nadleht.

Cepivo se mora hraniti na temperaturi od +2 do +10°C in ne sme zmrzniti, ker tako cepivo ni več uporabno.

Ad 6. Cepljenje proti tetanusu

Za bazično cepljenje sta potrebni dve dozi cepiva po 0,5 ccm, v presledku enega meseca in III. doza 6-12 mesecev kasneje.

Za revakcinacijo je potrebna ena doza (0,5 ccm) 5-7 let po popolnem bazičnem cepljenju.

Cepiti je treba intramuskularno v nadleht v predelu spodnjega nasedišča *M.deltoidesusa*.

Cepivo mora biti hranjeno na temperaturi od +4 do +10°C in ne sme zmrzniti, ker tako cepivo ni več uporabno.

V primeru poškodbe priporočamo naslednji postopek:

Imuno stanje	P o s t o p e k	
	Čista rana, ki ni starejša od 6 ur brez večje poškodbe tkiva	Ostale rane
A	Cepljenje ni potrebno	Cepljeni ni potrebno
B	Toxoid - 1 doza	Toxoid - 1 doza
C	Toxoid - 1 doza	Toxoid - 1 doza in antibiotik ter antitoksin
D	Popolno cepljenje (2 dozi v presledku 1-3 mesecev ter tretja doza 6-12 mesecev po drugi dozi)	Popolno cepljenje in antibiotik ter antitoksin

LEGENDA:

- A - popolno cepljeni ali revakcinirani, pri katerih od zadnjega cepljenja še ni poteklo eno leto;
- B - popolno cepljeni ali revakcinirani, če je po cepljenju poteklo več, kot eno leto in manj kot 10 let;
- C - popolno cepljeni ali revakcinirani pred več kot 10 leti;
- D - necepljeni ali tisti, pri katerih ni mogoče ugotoviti, če so bili popolno cepljeni proti tetanusu.

Ad 7. Cepivo proti ošpicam

Cepivo je pripravljeno iz atenuiranih sojev Leningrad 16 ali iz sojav, ki so vzgojeni in razmnoženi na kulturi tkiva kokošjih fibroblastov. Cepljenje je enkratno, z eno dozo cepiva, ki se daje subkutano v nadleht.

Liofilizirano cepivo mora biti hranjeno pri +4°C.

Priprava cepiva:

Cepivo je liofilizirano in ga je treba pripraviti neposredno pred uporabo. S sterilno brizgo - iglo povlečemo odmerjeno količino topila (redestilirana voda) iz ampule in vbrizgamo v ampulo z liofiliziranim cepivom; to se pri lahnem tresenju takoj raztopi. Raztopljeno cepivo je treba takoj porabiti.

Ad 8. Cepivo proti tetanusu - tifusu - paratifusu A in B

Prednost tega cepiva je v tem, da istočasno imunizira tudi proti tetanusu.

Za bazično cepljenje cepivo injiciramo 3-krat po 0,5 ccm s presledkom enega meseca med posameznimi dozami. Otroci do 7. leta starosti prejmejo polovično dozo odraslega.

Po šestih mesecih lahko damo stimulirajočo (booster) dozo: odraslim 0,5 ccm, otrokom do 7. leta starosti polovično dozo. Cepivo se daje intramuskularno v nadleht, v predelu spodnjega nasadišča M. deltoideusa. Priporočamo, da se cepljenje opravi popoldan, da bi potem morebitna reakcija potekla v času nočnega počitka.

Cepivo mora biti hranjeno pri +4 do +10°C in ne sme zmrzniti, ker je tako cepivo neuporabno.

Ad 9. Cepivo proti koleri

Za bazično cepljenje sta potrebni dve dozi po 0,5 ccm, v presledku 2-3 tednov. Za otroke do 15. leta starosti zadošča polovična doza (0,25 ccm).

Za revakcinacijo je potrebna ena doza po 6 mesecih.

Cepiti je treba subkutano.

Cepivo mora biti hranjeno pri +4 do +10°C in ne sme zmrzniti, ker je tako cepivo neuporabno.

Ad 10. Cepivo proti tifusu - paratifusu A, B in koleri

Za bazično cepljenje injiciramo dvakrat po 0,5 ccm, v presledku 2-3 tednov med posameznimi dozami.

Za revakcinacijo je potrebna 1 doza (0,5 ccm) po 6 mesecih, za otroke do 15. leta starosti pa polovična doza (0,25 ccm).

Cepiti moramo subkutano.

Cepivo je treba hraniti pri +4 do +10°C in ne sme zmrzniti.

Ad 11. Mrtva vakcina proti influenci

Mrtva vakcina je namenjena predvsem bolnikom z aktivno tuberkulozo, kroničnimi pljučnimi in kardiovaskularnimi boleznimi, diabetikom, bolnikom z nefritisom, hipertonom, starim nad 60 let in nosečnicam.

Vzorec naročilnice za cepivo

Naslov ustanove, ki naroča cepivo

Datum

Republiški zavod za zdravstveno varstvo - Enota za epidemiologijo
Ljubljana, Trubarjeva 2

Napišite, ali boste cepivo osebno prevzeli, ali Vam ga moramo poslati po pošti. Navedite točen naslov, kamor naj cepivo pošljemo. Za osebni prevzem navedite datum prevzema.

- 1) doz Di-Te-Per-Paraper cepiva
- 2) doz Ana-Di-Te cepiva (za otroke do 7.let starosti)
- 3) doz Ana-Di-Te pro adultis cepiva (nad 7.let starosti)
- 4) doz Ana-Te cepiva (stekleničke ali ampule)
- 5) doz polio cepiva tip 1
- 6) doz polio cepiva tip 2
- 7) doz polio cepiva tip 3
- 8) doz polio cepiva polivalentnega (za revakcinacijo)
- 9) doz cepiva proti ošpicam
- 10) doz cepiva proti tetanusu-tifusu-paratifusu A,B
- 11) doz cepiva proti kolери
- 12) doz cepiva proti tifusu-paratifusu A,B in kolери
- 13) ml gama globulina (ccm)

Opomba: cepivo, navedeno pod zaporedno številko moramo prejeti najkasneje do

Račun pošljite na naslov-navesti točno: ustanovo, kraj, ulico, hišno številko.

Pečat:

Pripomba:

Cepivo proti steklini se naroča in ga distribuira Pasteurjev zavod v Novem Sadu. Cepljenje proti steklini smejo opravljati samo zdravstveni zavodi, ki so za to pooblašteni od republiškega upravnega organa v sporazumu s Pasteurjevim zavodom.

OBVEŠČENI:

1. Vsi zdravstveni domovi
2. Regionalni zavodi za zdravstveno varstvo
3. Republiški zavod za zdravstveno varstvo Ljubljana,
Enota za šolsko higieno in demonstracijski center
4. Regionalni zavod za zdravstveno varstvo Ljubljana,
Oddelek za statistiko

5. Občinske skupščine - vsem
6. Republiški sanitarni inšpektorat Ljubljana
7. Republiški sekretariat za zdravstvo in socialno varstvo
8. Inštitut za pljučne bolezni in tuberkulozo Golnik
9. Infekcijska klinika Ljubljana
10. Vsem bolnišnicam
11. Rdeči križ - Glavni odbor Slovenije
12. Mikrobiološki in virološki laboratorij - tu

P O T R D I L O

Dne 1972 sem prejel-a, od Enote za epidemiologijo - Zavoda SRS za zdravstveno varstvo, Ljubljana - Trubarjeva 2, naslednja cepiva:

1. Gamma globulinum humanum

..... stekleničke á 10 ccm, din 150.-
(1 ccm din 15.-)

2. proti DAVICI-TETANUSU-PERTUSSISU IN PARAPERTUSSISU

..... stekleničk á 5 ccm (10 doz) á din 17,00

3. proti DAVICI-TETANUSU

..... stekleničk á 5 ccm (10 doz) á din 15,25

4. proti TETANUSU

..... stekleničk á 5 ccm (10 doz) á din 10,00

..... ampul po 1 dozo (0,5 ccm) á din 1,30

5. proti POLIOMIELITISU

..... ccm tip 1 Datum expiracije cepiva
je označen na ampuli,

..... ccm tip 2 kadar je čuvano na +2
do +4°C. Hranjeno na

..... ccm tip 3 sobni temperaturi je
uporabno samo 7 dni.

..... ccm polivalentne

Monovalentno cepivo stane ccm din 10,00; polivalentno = ccm din 22,00

6. proti OŠPICAM (MORBILLI)

..... doz + topilo á din 7,50

7. proti KOZAM-LIOFILIZIRANO

..... doz + topilo á din 1,00

8. proti TETANUSU-TIFUSU-PARATIFUSU A IN B

..... stekleničk á 5 ccm (10 doz) á din 15,00

9. proti TIFUSU-PARATIFUSU A, B IN KOLERI

..... stekleničk á 5 ccm (10 doz) á din 17,00

10. proti KOLERI

..... stekleničk á 5 ccm (10 doz) á din 17,00

Cepivo pod točko 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9 in 10 se mora čuvati na suhem mestu na temperaturi od +4°C do +10°C (Morbilli na +4°C).

Račun izstaviti:

Cepivo prejel:

ZAVOD SRS ZA ZDRAVSTVENO VARSTVO
L J U B L J A N A , Trubarjeva 2

Enota za epidemiologijo

Štev.: 03-300/1

Datum: 16.XII.1971

CEPLJENJE PROTI RDEČKAM

(neobvezno)

Od 20.VIII.1970 je tudi v Jugoslaviji registrirano živo, liofilizirano cepivo proti rdečkam. Od velike epidemije rdečk leta 1940 v Avstraliji je poznan teratogeni učinek virusa.

V svetu se glede cepljenja proti rdečkam uveljavljata dve stališči; po prvem naj bi cepili vse otroke in dosegli eradikacijo rdečk, po drugem pa naj bi cepili le deklice pred puberteto, v obeh primerih pa tudi najbolj ogrožene skupine žena, ki so na delovnih mestih v stalnem stiku z otroci in mladino (v zdravstvenih, pedagoških, varstvenih ustanovah).

Kontraindikacije za cepljenje so:

- nosečnost,
- akutna febrilna stanja,
- okvare centralnega živčevja,
- terapija s kortikosteroidi.

Cepivo se daje enkratno z dozo 0,5 ml subkutano v nadleht.

Cepivo smo že uporabili na eni od ljubljanskih osnovnih šol in se prepričali, da ne povzroča omembe vrednih reakcij.

Priporočamo, da v letu 1972 v dogovoru s skupnostmi socialnega zavarovanja in ustanovami organizirate cepljenje žena na ogroženih delovnih mestih in omogočite cepljenje po želji.

Vodja enote za epidemiologijo
dr. Danica Miklič

Prevod

Nadaljevanje prvega dela
starega formularja

P O S T O P E K

1. LOKALNA OBDELAVA RANE:

Datum v ustanovi

Način obdelave

2. ANTIRABIČNI SERUM (Institut za imunobiologiju i virusologiju, Torlak - Beograd):

Datum aplikacije v ustanovi

Lokalizacija aplikacije

Količina danega seruma v I.E.

Številka serije

Preizkus občutljivosti je - ni pozitiven. Desenzibilizacija je - ni opravljena. Pripomba (ev.reakcije).

Podpis zdravnika

3. ANTIRABIČNA VAKCINA (Pasterov zavod Novi Sad):

Doza	Datum cepljenja	Serijska vakcine	Količina v ml	Pripomba (ev. reakcija)
1				
2				
3				
4				
5				
6				
I				
II				

Podpis zdravnika

NAVODILO ZA POSTINFJEKTIVNO ANTIRABIČNO ZAŠČITO

1. Splošne odredbe

Antirabični zaščitni se morajo podvreči vse osebe, ki bi jih bila lahko okužila stekla ali za steklino sumljiva žival. Najbolj uspešna je antirabična zaščita, če se prične čimprej po poškodbi.

Postinfektivno antirabično zaščito sestavljajo: lokalna obdelava rane, aplikacija vakcine in v določenih primerih dajanje antirabičnega seruma pred vakcino. Rano je potrebno urediti takoj po poškodbi in to vedno, ne glede na zdravstveno stanje živali, ki je rano povzročila.

Zdravstveno stanje živali, ki je povzročila poškodbo in lokalizacija ter intenziteta rane, določata specifične ukrepe zaščite. Če je žival stekla ali sumljiva za steklino (skupina A,B,C) je potrebno takoj začeti s specifično zaščito (serumizacija oziroma vakcinacija) glede na vrsto poškodbe. Pri poškodbah na videz zdravih živali (grupa D) odredimo 10-dnevno opazovanje, v tem času mora biti žival stalno privezana ali zaprta - pri tem pa seveda normalno hranjena - pojena. Če žival za časa opazovanja zboli, pogine, uide, ali jo ubijejo, je treba takoj začeti s specifično zaščito. V kolikor pa med 10-dnevnim opazovanjem žival ostane zdrava, pomeni da do infekcije ni moglo priti in da poškodovanih oseb ne bomo serumizirali oziroma vakcinirali.

Najpogostejši prenašalci stekline na našem področju so psi, zatem vsi sesalci (domače in divje živali). Glede na izvide kliničnih in laboratorijskih preiskav oziroma glede na anamnestične podatke uvrščamo živali, ki so povzročile poškodbo v naslednje skupine:

Grupa A - Živali pri katerih je steklina potrjena laboratorijsko (Negri, TFA, biološki poskus).

Grupa B - Živali pri katerih je steklino ugotovil veterinar.

Grupa C - Živali pri katerih je postavljen sum za steklino na temelju anamnestičnih podatkov, prav tako nepoznane, pobegle, poginjene, ubite živali in vse divje živali.

Grupa D - Živali, ki so bile za časa ugriza videti zdrave in ostale zdrave ves čas 10-dnevnega opazovanja.

Pri skupinah A,B,C, je treba takoj začeti specifično zaščito. Pri skupini D specifična zaščita ni potrebna, razen v primerih, ko gre za ugriz na glavi - organizirano pa 10-dnevno opazovanje živali po veterinarju.

Indirekten dotik, pa tudi direkten dotik makroskopsko ne-poškodovane kože, tudi po stekli živali, ni indikacija za postinfektivno specifično zaščito. Dotik pa in oblizanje poškodovane kože in tudi intaktne sluznice, ter vse rane, ki so jih povzročile živali iz skupine A,B,C so indikacija za postinfektivno specifično zaščito.

P O S T O P E K

1. Lokalni:

a. - Prva pomoč: takoj po ugrizu intenzivno ispiranje rane z vodo in milom, detergentom in vodo, ali celo samo z vodo.

b. - Zdravniška intervencija: čiščenje rane, nato ~~na-~~
~~tančno~~ spiranje rane, z 20 % rastopino mila ali v vodni rastopi-ni eno od kvaternih ~~amonij~~ spojin: 1% Asepsol, 1% Tego 5l, 1% Cetavlon, 1 % Straminol in pod. da bi tako uničili in odstranili virus z mesta okužbe. Spiranje rane mora seči v globino, ne le na površino. Preden začnemo uporabljati kvaterne amonijeve spoji-ne, moramo odstraniti vse ostanke mila, če je bilo to predhodno uporabljeno. Tak postopek ne izključuje kasnejše uporabe antiseptikov, antibiotikov in profilakse tetanusa - v kolikor je to potrebno.

2. Serum:

Pri vseh težjih ranah, neizzvanih ugrizih divjih živali, ugrizih v glavo in v vrat ter pri ugrizih sigurno steklih živali je indicirano dajanje antirabičnega seruma. Pred aplikacijo seruma je treba s kožnim preizkusom preveriti preobčutljivost in opraviti desenzibilizacijo poškodovane osebe. Serum se daje lokalno subkutano okrog roba rane po 0,5 ml do 1,0 ml na več mestih, oddaljenih po 0,5 cm med seboj - v količini 500 I.E. (pri otrocih polovico). V kolikor na tak način ni mogoče dati vsega seruma, apliciramo serum na najbližje mesto istega predela telesa, na katerem je poškodba. Najbolj uspešen je serum, kadar je dan takoj po nastanku poškodbe.

V vseh primerih se začne 24 ur po uporabi seruma dajanje antirabične vakcine.

3. Vakcina

Antirabično vakcino dajemo vselej, ko je prišlo do poškodbe, pri kateri je bila okužba z virusom stekline možna.

Vakcino dajemo strogo subkutano na trebuhu in to 6 dni zapored po eno dozo in 30 dni po šesti dozi še eno, sedmo dozo.

Posamezna doza za odrasle je 5 ml, za otroke do 5 let 2,5 ml. Če je bil dan antirabični serum začnemo z aplikacijo cepiva 24 ur po serumizaciji, damo po 1 dozo v zaporedju 6 dni, nato pa še 2 booster dozi, in sicer lo in 30 dni po šesti dozi.

Presledki enega ali maksimalno dveh dni med posameznimi dozami vakcine so dovoljeni le v primerih, ko gre za težje reakcije.

Navodila za primer ponovne okužbe:

Če pride do ponovne okužbe v času 3 mesecev po končani vakcinaciji, dajemo le dve dozi vakcine v presledku 10 dni (booster injekcije). Če je med cepljenjem in ponovni okužbi minilo več od 3 mesecev je potreben kompleten postopek običajne postinfektivne zaščite.

Pripomba:

Pri obravnavi poškodovanih oseb je treba vzeti točno anamnezo in natančno izvedeti kako je prišlo do poškodbe npr.: zaradi draženja, kaznovanja živali, ugriz, ker je vstopila nepoznana oseba v tuje dvorišče itd. Če pa je prišlo do ugriza zaradi nepričakovane in nenadne spremembe značaja živali, je treba to smatrati za sumljivo. Tudi ugrizi zdravih psov bi bili lahko nevarni, če so se ti pred tem borili s steklimi živalmi (pasivni klicenosci).

Predlagane kriterije za uporabo postinfektivne antirabične zaščite je možno v določenih primerih poostriti; pri poškodbah otrok, zaradi nezanesljive anamneze, ali če so poškodbe nastale na področju, kjer je med živalmi razširjena steklina. Prav tako je možno kriterije ublažiti, če je prišlo do poškodbe na ozemlju, na katerem že dalj časa ni bilo stekline med živalmi.

Navodilo o poročevalski službi:

Zdravstvene ustanove (oz. zdravnik) so dolžne v vsakem primeru humane stekline in ev. posledic cepljenja obvestiti Pasterov zavod v Novem Sadu in priložiti poročilu vse podatke o primeru (potek bolezni, opis bolezni, obdukcijski protokol, prepis individualne liste).

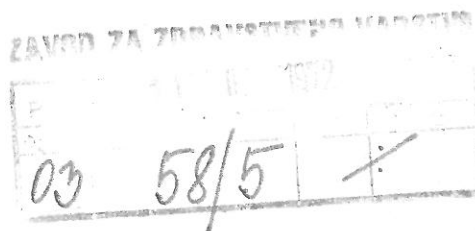
Antirabični serum nabavljamo direktno od Instituta za imunobiologiju i virusologiju Torlak - Beograd, pošt.predal 949, telefon 649-322.

Antirabično vakcino lahko nabavimo direktno od Pasterovega zavoda v Novem Sadu s pismeno naročilnico, s telegramom ali po telefonu (021) 42-001.

Za vsako osebo, ki se javi zaradi ugriza ali dotika z živaljo (bolno, sumljivo ali zdravo) mora zdravstvena ustanova izpolniti individualni karton v dveh izvodih in en izvod poslati Pasterjevemu zavodu v Novi Sad do 20. v mesecu za pretekli mesec - drugi izvod pa hraniti v svojem arhivu.

SOCIALISTIČNA REPUBLIKA SLOVENIJA
SKUPŠČINA OBČINE JESENICE
Oddelek za družbene službe
Sanitarna inšpekcija

Št.: 512-o2/68-5
Dne: 9/2-1972

ZADEVA: Cepljenje proti kozam - imunizacijski program za 1. 1972

Po dodatnem imunizacijskem programu cepljenja posameznikov in skupin prebivalstva po določenih pravilnika o pogojih in načinu obvezne imunizacije proti nalezljivim boleznim (Ur. list SFRJ, št. 2/65) je po lo. čl. obvezna imunizacija v sledečih primerih za vse osebe, ki prihajajo v dotik s potniki pri mednarodnem prometu:

1. za prometno osebje zaposleno na objektih mednarodnega železniškega in cestnega prometa (tudi osebje na mednarodnih turističnih progah in mejnih prehodih),
2. osebje organov za notranje zadeve in carinsko osebje zaposleno v obmejnih krajih, preko katerih teče mednarodni cestni in železniški promet;
3. za osebje pri organih zdravstvene inšpekcije, ki opravlja zdravstveno nadzorstvo na meji, za osebje zdravstvenih zavodov, ki prihaja v dotiko z bolniki in njihovimi stvarmi (tu so izvzete osebe, zaposlene v zavodih za TBC in v porodnišnicah). Imunizirati se mora celotno zdravstveno osebje (razen zgoraj navedenih), ker se ne da presoditi, kje in v kakšni ustanovi se bo oglasil bolnik.

V zvezi z zgoraj navedenim in v skladu s 5. členom temeljnega zakona o sanitarni inšpekciji (Ur. list SFRJ, št. 10/65) vas pozivamo, da najkasneje do 25/2-1972 sporočite na naslov Zdravstveni dom Jesenice, higiensko epidemiološki oddelek podatke o osebah, ki pridejo v poštev za cepljenje proti kozam (v poštev pridejo osebe, ki so bile zadnjič cepljene v letu 1965 in osebe, ki so bile na novo zaposlene po tem letu in še niso bile cepljene). Cepljenje se bo izvedlo od 5 marca 1972 dalje.

V primeru, da ne boste poslali podatkov na gornji naslov oziroma poslali nepravilne ali nepopolne podatke bomo uvedli zoper pravne in odgovorne osebe upravno kazenski postopek pri sodniku za prekrške v smislu 2. točke 35. člena temeljnega zakona o sanitarni inšpekciji (Ur. list SFRJ, št. 10/65) in 50. člena temeljnega zakona o preprečevanju in zatiranju nalezljivih bolezni (Ur. list SFRJ, št. 17/6). Zoper osebe, ki bodo odklonile cepljenje pa bomo uvedli postopek v smislu 55. člena istega zakona.

V VEDNOST

1. ZD Jesenice, hig. epidem. oddelek
2. ZZV Kranj
3. Sanitarna inšpekcija - tu
4. Zavod za zdravstveno varstvo SRS, Ljubljana

Načelnik
Pavle Dolar

